

LIBRIS

Editor: Luminița Bratu

Copertă: Flory Preda

Tehnoredactare: Florența Sava

Corectură: Georgeta Nicolae

We know
books

Lucrare apărută cu sprijinul COPYRO

Notă: Răspunderea pentru conținutul materialelor publicate
în această lucrare revine exclusiv autorului.

Copyright © 2025 Editura Prestige
pentru ediția în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DOBRESCU, EMILIAN M.

Iluștri franc-masoni/Emilian M. Dobrescu. - Ed. a 3-a, reviz.
și adăug.. - București: Prestige, 2025
ISBN 978-630-332-158-5

061.236.6

TOATE DREPTURILE, REZERVATE!

Nicio parte a acestei cărți nu poate fi utilizată sau reprodusă
în niciun fel fără permisiune scrisă a editurii, cu excepția
citadelor scurte încorporate în articole critice sau recenzii.

Tel.: 0732.55.88.33

www.edituraprestige.ro

www.facebook.com/edituraprestigeoficial

Emilian M. Dobrescu

ILUȘTRI FRANC-MASONI

Ediția a treia revizuită și adăugită

PRESTIGE
București - 2025

<i>Cuvântul autorului</i>	7
Artiști, filosofi, muzicieni și oameni de litere	9
Cavaleri templieri, rosicrucieni, franc-masoni operativi și luminați.....	59
Faptele lor demonstrează că ar fi putut fi masoni.....	89
Femei inițiate în tainele Franc-Masoneriei.....	107
Ilustre familii masonice.....	115
Iluștri franc-masoni români	129
Masoni originali.....	239
Oameni de știință membri ai Franc-Masoneriei	257
Oameni politici, membri ai Franc-Masoneriei.....	279
Ofițeri iluștri franc-masoni	329
Prelați membri ai Franc-Masoneriei.....	347
Președinți și alți conducători, iluștri franc-masoni	357
DOCUMENTE	391
 <i>Bibliografie selectivă</i>	 445

ARTIȘTI, FILOSOFI, MUZICIENI ȘI OAMENI DE LITERE, MEMBRI AI FRANC-MASONERIEI

ENDRE ADY (1877-1919)

Poet ungar. Lirica sa - conținută în volumele *Poezii noi, Sânge și aur, În fruntea morților* - exprimă proteste împotriva divinității, amărăciunea provocată de gândul morții, bucuria și suferința dragostei.

Apartenența sa masonică este susținută de Eugen Lennhoff și demonstrată de conținutul umanitar al operei sale poetice.

LOUIS ARMSTRONG (1900-1971)

Celebru cântăreț de jazz, trompetist, dirijor și compozitor american de culoare, poreclit Satchmo.

A fost membru al Lojii Montgomery nr. 18 din New York.

BERNARD FRANCOIS BALZAC (1746-1829)

Tatăl lui Honore de Balzac a fost director de intendență al celei de-a 22-a Divizii militare, adjunct al primarului din Tours și administrator de spital.

A fost membru al Lojii Perfecta Uniune din acest oraș.

QUORE BANCROFT (1841-1897)

Actor englez celebru, Mare Diacon al Marii Loji Unite a Angliei.

LUDWIG BECHSTEIN (1801-1860)

Scriitor și poet german, cunoscut pentru basmele sale.

A fost inițiat în 1842 în Loja Charlotte și cele trei ga-roafe din Meiningen.

LUDWIG van BEETHOVEN (1770-1827)

Celebru compozitor german, reprezentant al clasicismului și romantismului în muzică, considerat cel mai mare maestru al simfoniei, concertului sonatei pentru pian solo sau în combinație cu alt instrument. Opera sa cuprinde: nouă simfonii, uverturile *Leonora* și *Coriolan*, cinci concerte pentru pian, un concert pentru vioară, un alt concert pentru pian, vioară și violoncel, 32 sonate pentru pian, 10 sonate pentru vioară, 5 pentru violoncel, 17 cvartete, cvintete, baletul *Făpturile lui Prometeu*, opera *Fidelio*, muzică de scenă pentru *Egmont*, cantate, oratorii, mise, lieduri.

Apartenența sa masonică a fost viu discutată și „foarte puțin probabilă” (A. Nataf). Se consideră că pietatea și religiozitatea sa au fost mai apropiate de concepția deistă a Franc-Masoneriei decât de concepția catolică; în „Marșul funebru” al simfoniei *Eroica*, în Simfonia a IX-a *Odă bucuriei*, inflexiunile muzicii de sorginte masonică sunt clare; versurile unor lieduri sunt compuse de frați masoni. După opinia lui B. Massin și R. Cotte, bucățile muzicale intitulate „Messe”, operele sale sacre, nu pot să fie analizate decât făcând abstracție de spiritualitatea foarte particulară a marilor franc-masoni ai epocii... Aluziile la preocupările masonice se întâlnesc în următoarele opere ale compozitorului:

- a) în finalul actului al II-lea din *Fidelio*, în care Don Fernando se anunță ca un „frate care-și caută frații săi”;
- b) în „Adagio” din al IV-lea Cvartet de coarde, Beethoven nota pe pagina de lucru: „o salcie plângătoare sau o accacia pe mormântul fratelui meu”, ceea ce este puțin perceptibil profanului;
- c) *Marșul în Si bemol* este o compoziție pentru uzul lojilor;
- d) *Opferlied* (Cântecul sacrificiului) evocă unele elemente masonice;
- e) în 1806 *Lied fur die Lodge d. F. c. O. B.* (Cântec pentru Loja Fraților curajoși din Orientul de Bonn) începe prin cuvintele: „Frați, întindeți mâna Uniunii...”

În 1810, muzicologul francez Choron face o paralelă interesantă între activitatea masonică a lui Beethoven și Frederic Wilhelm al III-lea al Prusiei. După alți patru ani, când lui Beethoven i-a fost prezentat tânărul Schindler, aceștia au schimbat între ei semnele rituale de recunoaștere. În 1852, Karl Holz, care era vioara a II-a în cvartetul lui Schuppanzich, intervievat de muzicologul Otto Jahn, i se confesează acestuia că „maestrul fusese franc-mason, dar în ultimii ani nu mai era activ”. Toate aceste argumente lasă să se înțeleagă că „Maestrul a fost efectiv inițiat în Franc-Masonerie, dar activitatea sa masonică a fost foarte limitată” (Evelyne Hurard), deși multe dintre melodiile lui au fost incluse *a posteriori*, dar cu acordul său, în textele rituale de către fratele Wegeler, care îi era prieten. *Cvartetul nr. 7* evidențiază la loc de cinste „o ramură de acacia pe mormântul fratelui meu” (acacia este simbolul maestrului mason) (A. Nataf).

FRANCIS J. BELLAMY (1855-1931)

Compozitor american, membru al Lojii Little Fall's nr. 181 din Orientul de Little Falls, New York.

CHERUBIN BEYLE (1747-1819)

Tatăl scriitorului Stendhal (și el mason), a aparținut Lojilor Egalitatea (1777-1784) și Binefacere și Egalitate (1785-1790) din Grenoble.

VICENTE BLASCO IBANEZ (1867-1928)

Prozator și publicist celebru spaniol; printre lucrările sale cele mai cunoscute se numără: *Trestii și noroi*, *Casa blestemată*, *Arena însângerată*, *Cei patru cavaleri ai Apocalipsei*, *Mare Nostrum*. Ca jurnalist politic republican a scris și pamflete politice...

A fost membru al unei loji din Valencia. Fiul său, Sigfido Blasco Ibanez (1902-1983), a trăit mult timp în exil, la Santiago de Chile și a fost membru al Marii Loji din Chile...

JOHANN CASPAR BLUNTSCHLI (1808-1881)

Profesor de drept și umanist elvețian, inițiat în Loja Modestia cu Libertate din Zürich. În 1864 a aderat la Loja Ruprecht și cei cinci Trandafiri din Heidelberg, iar mai târziu a devenit Mare Maestru al Lojii Sub Soare din Bayreuth.

În 1865 i-a scris o epistolă Papei Pius al IX-lea, îndreptată împotriva enciclicei acestuia.

ALBERT EMIL BRACHVOGEL (1824-1878)

Poet dramatic și romancier german, inițiat în 1857 la Berlin, în Loja Friedrich Wilhelm al Razei Dimineții.

ROBERT BURNS (1759-1796)

Poet scoțian, remarcabil prin versurile sale scrise cu vervă și farmec, inspirate din viața și cântecele poporului (*Poeme*).

A fost inițiat la 4 iulie 1781, în Loja St. David's nr. 174 din Orientul de Tarbolton, apoi a devenit Maestru al unei loji din Manchline și Maestru Adjunct al Lojii St. James Tarbolton Killwinning nr. 135. A scris și poeme masonice... Monumentul ridicat la Ayr în memoria sa poartă nume-roase simboluri ale Artei Regale.

Lord JOHN BYRON (1692-1763)

Poet englez, a fost membru al Lojii The Swan in Long Acre din 1750, apoi Mare Maestru al Marii Loji din Anglia.

THOMAS CARLYLE (1785-1881)

Istoric și filosof englez de concepție social politică conservatoare, adept al „cultului eroilor”; principalele sale lucrări sunt: *Revoluția franceză și Eroii*, *cultul eroilor și eroicul în istorie*.

Menționat ca mason de *Rivista Massonica* din februarie 1973, fără nicio altă referință.

SEBASTIEN NICOLAS CHAMFORT (1741-1794)

Moralist, unul dintre scriitorii cei mai spirituali ai secolului al XVIII-lea. Autor dramatic, jurnalist, apoi conservator

la Biblioteca Națională din Paris. Spirit caustic și mizantrop, a scris *Maxime și gânduri, caractere și anecdote*.

Membru al Lojii pariziene Nouă Surori.

**MARIE LOUIS (LUIGI) CHARLES ZENOBI
SALVATOR CHERUBINI (1760-1842)**

Compozitor francez de origine italiană. În 1788 se stabilește la Paris, iar în 1821 devine director al Conservatorului de Muzică din capitala Franței. A scris muzică bisericească, precum și imnuri revoluționare, opere, cantate, simfonii, cvartete și sonate pentru pian. Se distinge prin noblețea stilului și rafinamentul polifoniei.

Inițiat în Loja Sf. Ion din Ierusalim din Marele Orient de Franța în 1784, a păstrat strânse legături cu muzicienii franc-masoni.

**MARIE JEAN ANTOINE de CARITAT,
Marchiz de CONDORCET (1743-1794)**

Matematician, enciclopedist și om politic francez de nuanță girondină. Membru în Adunarea Legislativă (1791-1792) și în Convenția Națională (1793). Principala sa lucrare este *Schiță a unui tablou istoric al progresului spiritului uman*.

Membru al Lojii pariziene Nouă Surori.

**HENRY BENJAMIN CONSTANT
de REBECQUE (1767-1830)**

Scriitor și om politic liberal francez. A scris proză de analiză, remarcabilă prin obiectivitatea și precizia stilului.

A fost inițiat la 16 ani, în ziua de 28 noiembrie 1783, în Loja St. Luc din Edimburg. Se pare că a frecventat lojile masonice în timpul unei șederi la Brunswick sau când se afla în anturajul Doamnei de Stael.

LOUIS CORINTH (1868-1925)

Pictor german, inițiat la 27 martie 1890 în Loja Fidelitatea nr. 508 din München. A pictat multe tablouri cu scene din viața lojii.

KARL AUGUST DEVRIENT (1797-1872)

Renumit actor german, inițiat în 1844 în Loja Cedrul din Hanovra.

DENIS DIDEROT (1713-1784)

Filosof materialist, scriitor și estetician francez, unul dintre cei mai de seamă iluminiști. A fost redactor principal al *Enciclopediei*.

Membru al Lojii pariziene Nouă Surori.

Sir ARTHUR CONAN DOYLE (1859-1930)

Autorul celebrelor povestiri polițiste al căror personaj principal este Sherlock Holmes.

A fost inițiat în anul 1893, în Loja Phoenix nr. 257 din Portsmouth (Marea Britanie); ulterior a primit gradul de Maestru în aceeași lojă.

ALEXANDRE DUMAS - tatăl (1802-1870)

Romancier și dramaturg romantic francez, a scris romanele foarte cunoscute și apreciate de marele public: